

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Ing. Viery Horčicové a soudců JUDr. Vladimíra Gabriela Navrátila a JUDr. Jaromíra Klepše ve věci

žalobce: **Obec Těrlicko IČ 00297666**
sídlem Májová 474/16, 735 42 Těrlicko-Horní Těrlicko
zastoupena advokátkou JUDr. Sylvou Totkovou Kolderovou
sídlem Pavlovova 8, Havířov

proti
žalovanému: **Ministerstvo životního prostředí**
sídlem Vršovická 1442/65, 100 00 Praha 10

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného č. j. MZP/2021/580/1265, sp.
zn.ZN/MZP/2021/580/197, ze dne 23.9.2021

takto:

- I. Žaloba se **zamítá**.
- II. Žalobce **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému se **nepřiznává** náhrada nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Podstata věci.

1. Žalobkyně se domáhá zrušení rozhodnutí žalovaného č. j. MZP/2021/580/1265, ze dne 23. 9. 2021 (dále jen „napadené rozhodnutí“), kterým bylo potvrzeno rozhodnutí České

Shodu s prvopisem potvrzuje X.

inspekce životního prostředí, oblastního inspektorátu Ostrava (dále jen „inspekce“), č. j. ČIŽP/49/2021/3581, ze dne 17. 6. 2021 (dále jen „rozhodnutí inspekce“). Rozhodnutím inspekce byla žalobkyně uznána vinnou za vypouštění odpadních vod bez platného povolení a byla jí uložena pokuta za přestupek dle § 125a odst. 1 písm. b) zákona č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon) ve znění pozdějších předpisů (dále jen „vodní zákon“). Konkrétně výrokem 1) prvostupňového rozhodnutí byla žalobkyně (odvolatel) uznána vinnou „tím, že vypouštěl odpadní vody do vod povrchových v ulici Hornická, k.ú. Horní Těrlicko, na pozemku parc. č. 2475/1 (lesní pozemek) - ústí dešťové kanalizace, prokazatelně dne 13. 2. 2020 při odběru prostého vzorku bez platného povolení k vypouštění odpadních vod. Rozbor vzorku vypouštěných znečištěných vod ze dne 13.2.2020 prokázal enormně zvýšené hodnoty ukazatelů organických látek (BSK₅, CHSK_{Cr}, amonných iontů). Tímto jednáním obviněný porušil povinnosti stanovenou v § 8 odst. 1 písm. c) vodního zákona a spáchal tak přestupek podle ust. § 125a odst. 1 písm. b) vodního zákona, za který se obviněnému ukládá pokuta podle § 125a odst. 3 vodního zákona ve výši 40 000,- Kč (slovy: čtyřicettisícokorunčeských).“

2. Správní orgány na základě svého šetření dospěly k závěru, že k vypouštění odpadních vod znečištěných biologickým materiálem a splašky došlo z výpustě dešťové kanalizace vlastněné žalobkyní. Tím konstatovaly objektivní odpovědnost žalobkyně za spáchání přestupku, neboť je zřejmé, že si neplnila povinnosti vyplývající z ust. § 154 odst. 1 písm. a) zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), pečovat o funkčnost a řádný stav kanalizace v jejím vlastnictví. V opačném případě by žalobkyně zjistila, že u několika rodinných domů je kanalizace nesprávně napojena na dešťovou kanalizaci ve vlastnictví žalobkyně namísto správného napojení na splaškovou kanalizaci, vlastněnou i provozovanou společností Severomoravské vodovody a kanalizace a.s. (dále jen „SmVaK“). V důsledku závady v napojení docházelo k úniku odpadních vod prostřednictvím dešťové kanalizace do okolního prostředí a ohrožení životního prostředí v oblasti bezprostředně se nacházejícího biologického rybníku.
3. Spor je veden především o tom, zdali za tento únik odpadních vod žalobkyně odpovídá.

II. Žaloba, vyjádření žalovaného a replika žalobkyně.

4. Žalobkyně v rámci prvního žalobního bodu vytýká nezákonný postup inspekce spočívající v tom, že žalobkyně nebyla přizvána k odběru vzorků odpadních vod z dešťové kanalizace ale pouze až k následné kontrole, což vyplývá z protokolu o kontrolních úkonech ze dne 13.2.2020. V rámci tohoto žalobního bodu žalobkyně vyjádřila pochybnosti o možnosti ovlivnění kvality vypouštěných odpadních vod z dešťové kanalizace třetí osobou, když tvrdí, že dokládala inspekci vzorky vypouštěných odpadních vod z pozdějšího období odebraných žalobkyní, a tak vysokých hodnot, jaké byly naměřené inspekci nebylo dosaženo. S odlišností hodnot se žalovaný vypořádal odkazem na klimatické podmínky, ačkoliv žalobkyně tvrdí, že se jednalo o podmínky shodné. Společenská nebezpečnost jejího jednání je minimální s ohledem na skutečnost, že vypouštění odpadních vod jí bylo dočasně povoleno.
5. Ohledně odpovědnosti za přestupek (druhý žalobní bod) žalobkyně uvádí, že žalovaný v odůvodnění napadeného minimálně zohlednil skutečnost, kdy se žalobkyně dozvěděla o tom, že na dešťovou kanalizaci jsou nesprávně napojeny rodinné domy. Správní orgán totiž argumentuje tím, že žalobkyně o nesprávném napojení rodinných domů na dešťovou kanalizaci věděla a tím i o faktu, že dochází ke znečišťování. Žalobkyně zjistila nesprávné

Shodu s prvopisem potvrzuje X.

napojení a začala jej řešit v době předcházející zahájení předmětného správního řízení, a to i tím, že se společně se společností Severomoravské vodovody a kanalizace a.s. (dále jen „SmVaK“), jakožto vlastníkem splaškové kanalizace, podílela na přípravě stavebního záměru – rekonstrukce splaškové kanalizace (schváleného dne 7.9.2020), a proto se domnívá, že splnila podmínku § 21 odst. 1 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky. Žalobkyně tvrdí, že nemůže být považována za odpovědnou za přestupek, neboť za zjištěný závadný stav odpovídá právě vlastník splaškové kanalizace, který byl povinen zjistit, zdali jsou na ni rodinné domy řádně napojeny. Všichni vlastníci rodinných domů mají smlouvy se společností SmVaK, jí platí za vypouštění odpadních vod, žalobkyně neměla důvod řádné napojení prověřovat, když dle smluvního vztahu za odběr splaškových vod platí vlastníci rodinných domů právě společnosti SmVaK. Žalobkyně neměla žádnou možnost chybné napojení zjistit, nebyly zde žádné náznaky, že by všechny domy nebyly napojeny řádně, tj. na splaškovou kanalizaci. Dobrá víra vlastníků rodinných domů, že jejich domy jsou napojeny správně, na kterou poukazuje žalovaný, nebyla předmětem dokazování. Rovněž tak není zřejmé, z čeho žalovaný dovozuje, že vlastníkům domů bylo „určeno“, na kterou kanalizaci se mají napojit, vlastníkům bylo určeno napojit se řádně na splaškovou kanalizaci a za skutečnost, že někteří tak neučinili, nemůže odpovídat žalobkyně. Žalobkyně dále uvedla, že splašková kanalizace v době podání žaloby byla rekonstruována a žádný závadný stav nehrozí.

6. Žalobkyně se ohradila (třetí žalobní bod) proti výši pokuty a považuje ji za nepřiměřenou a vzhledem k tomu, že se dle mínění žalobkyně jedná o obecně rozšířený problém v celé ČR, postačovalo by uložení pokuty pouze v symbolické výši.
7. Žalovaný ve vyjádření k žalobě setrval na správnosti svého rozhodnutí a uvedl, že žalobkyně v podané žalobě opakovaně uvádí námitky, které již byly vypořádány žalovaným v odůvodnění žalobou napadeného rozhodnutí, proto na něj v plném rozsahu odkázal. K obsahu žaloby žalovaný dále uvedl:
8. K prvnímu žalobnímu bodu, žalovaný dává žalobkyni za pravdu potud, že výše uvedené fyzické osoby nebyly přítomny odběru vzorků odpadních vod z dešťové kanalizace, tedy kontrolnímu úkonu předcházejícímu kontrole, ale to ostatně kontrolní řád kontrolnímu orgánu umožňuje, nelze proto mluvit po nezákonném postupu. K námitkám uvedeným v rámci druhého žalobního bodu žalovaný uvedl, že žalobkyně pro podporu svých tvrzení o ovlivnění kvality vypouštěných odpadních vod z dešťové kanalizace třetí osobou dne 13. 2. 2020 nepředložila žádné důkazy. Vzorky odpadních vod, které byly z dešťové kanalizace odebírány v listopadu 2020, tedy s odstupem cca 9 měsíců, byly odebírány za účelem zjištění množství (koncentrace) znečištění ve vypouštěných odpadních vodách pro vodoprávní řízení, neboť řízení ve věci povolení k vypouštění odpadních vod z dešťové kanalizace do vod povrchových, zahájené na základě žádosti žalobkyně, bylo místně příslušným vodoprávním úřadem přerušeno z důvodu podání neúplné žádosti, která mimo jiné neobsahovala právě údaje o kvalitě vypouštěných odpadních vod. Výše uvedené vyplývá z písemnosti žalobkyně ze dne 19. 10. 2020, která byla na inspekci doručena následujícího dne a je evidována pod č. j. ČIŽP/49/2020/8901. Žalovaný dále konstatuje, že v odůvodnění napadeného rozhodnutí uvedl: „Podmínky při odběru vzorků vod v únoru 2020 mohly být zcela diametrálně odlišné od podmínek v listopadu“. Tedy konkrétní podmínky blíže nespecifikoval a nezáleželo na něm pouze na „klimatické podmínky“, jak dovozuje žalobkyně, neboť okolností, které mohou mít vliv na kvalitu odpadních vod v dešťové kanalizaci, je mnoho, např. čas odběru, množství dešťových srážek apod. Rozhodnutí, kterým bylo povoleno vypouštění odpadních

Shodu s prvopisem potvrzuje X.

vod z dešťové kanalizace, de facto pouze legalizuje nevyhovující stav a samo o sobě nevede k nápravě závadného stavu, tj. k ukončení vypouštění nečištěných odpadních vod z dešťové kanalizace do vod povrchových.

9. Ohledně odpovědnosti žalobkyně za přestupek (druhý žalobní bod) žalovaný v odůvodnění napadeného rozhodnutí uvedl, že pro projednávanou věc není podstatné, kdy se žalobkyně dozvěděla o skutečnosti, že na dešťovou kanalizaci jsou napojeny rodinné domy, neboť odpovědnost žalobkyně je objektivní, tedy není posuzováno její zavinění. Žalovaný ale zároveň konstatoval, že se žalobkyně nemůže zprostit odpovědnosti za skutečnost, že po nabytí dešťové kanalizace chybná napojení nezjistila a nesjedнала nápravu. *V tom smyslu odůvodnění rozhodnutí inspekce na str. 6 se opírá o zápis z jednání č. 2 ze dne 12. 7. 2019, kterého se dne 11. 7. 2019 účastnili zástupci právnické osoby Severomoravské vodovody a kanalizace Ostrava a.s. (dále jen „SmVaK“), zástupci žalobkyně a projektant AWT-REKULTIVACE a.s., neshledává žádné pochybení, neboť v zápise je mimo jiné uvedeno: „V ul. Hornická se nacházejí dvě kanalizace (splašková a dešťová), každá z nich dle informací získaných z terénu a informací od zástupce obce Těrlicko neplní řádně svou funkci pro odvod daných odpadních vod. Do obou kanalizací jsou napojené splaškové i dešťové vody.“*
10. K tvrzení žalobkyně, že za přestupek neodpovídá, neboť vynaložila veškeré úsilí, které po ni lze požadovat dle § 1211 odst. 1 vodního zákona žalovaný uvedl, že jediné úsilí, které žalobkyně vynaložila, bylo získání povolení k vypouštění odpadních vod z dešťové kanalizace do vod povrchových. Žalovaný připouští, že toto úsilí bylo jistě spojeno s určitými náklady, ale povolení k vypouštění odpadních vod z dešťové kanalizace nevede k ukončení vypouštění nečištěných odpadních vod, pouze jej pro žalobkyni „legalizuje“, tedy nejedná se o opatření zamezující dalšímu znečištění povrchových vod. Vynaložené náklady tedy nelze s ničím porovnat, neboť vodním zákonem požadovaná opatření na zamezení dalšího ohrožování nebo znečišťování povrchových vod žalobkyní učiněna nebyla. Tvrzení žalobkyně, že již splašková kanalizace byla rekonstruována a žádný závadný stav tak již nehrozí, nebylo z její strany ničím doloženo (např. kolaudačním souhlasem). Rekonstrukci splaškové kanalizace učinil vlastník splaškové kanalizace SmVaK, nejednalo se o opatření, které by realizovala sama žalobkyně. Žalobkyní popisované vypouštění odpadních vod ze splaškové kanalizace do dešťové kanalizace není vzhledem k vzájemnému umístění obou kanalizací vůbec možné (viz. č. j. ČIŽP/49/2020/5059 dne 23. 6. 2020). Z uvedeného dokumentu vyplývá, že není pravdivé ani tvrzení žalobkyně ohledně nemožnosti prověřit, zda jsou do dešťové kanalizace odváděny odpadní vody z jednotlivých nemovitostí v ul. Hornická, neboť chybné napojení 3 nemovitostí do dešťové kanalizace bylo zjištěno při monitoringu kanalizační kamerou. Z písemností stavebního úřadu Těrlicko (dále jen „stavební úřad“) č. j. 2231/2020/OTER/UpV-4 ze dne 5. 8. 2020, č. j. 2221/2020/OTER/UpV-3 ze dne 5. 8. 2020, č. j. 2230/2020/OTER/UpV-4 ze dne 12. 8. 2020 a č. j. 2235/2020/OTER/UpV-4 ze dne 12. 8. 2020, nikterak nevyplývá, že by stavební úřad k závěru o chybném napojení jednotlivých nemovitostí dospěl na základě provedení výkopových a jednotliví majitelé kanalizačních přípojek, kteří vypouštěli odpadní vody do dešťové kanalizace, jednali v dobré víře, právě na základě závěrů, jež učinil místně příslušný stavební úřad v rámci kontrolních prohlídek, neboť v závěrech jednotlivých výše citovaných písemností stavebního úřadu je mimo jiné uvedeno: „*Stavební úřad neshledal pochybení ze strany vlastníků rodinného domu (řadových domů), jelikož jim bylo zhotovitelem sděleno, na který kanalizační řád dle schválené projektové dokumentace se mají napojit a na ten se napojili.*“ Nečištěné odpadní vody z jednotlivých nemovitostí tak byli odváděny do dešťové kanalizace žalobkyně a následně do vodního toku, ačkoliv se v místě nachází splašková kanalizace s

Shodu s prvopisem potvrzuje X.

čerpací stanicí, která umožňuje odvedení odpadních vod a jejich předčištění na čistírně odpadních vod.

11. Žalovaný nesouhlasí s názorem žalobkyně, že se v případě vypouštění odpadních vod z dešťové kanalizace jedná o problém napříč celou Českou republikou. Žalovaný se jako odvolací a kontrolní orgán setkává s obdobnými případy ojediněle, nejedná se tedy ani o problém napříč Moravskoslezským krajem, natož napříč Českou republikou. Ze strany žalobkyně se tak jedná pouze o snahu bagatelizovat své nezákonné jednání. Žalovaný celkovou výši pokuty nepovažuje za nepřiměřenou. Naopak je přiléhavá a odpovídá okolnostem, které byly inspekcí řádně a přezkoumatelně popsány.
12. V replice k vyjádření žalovaného doručené soudu dne 16.2.2022 žalobkyně uvedla, že s ohledem na skutečnost, že kontrola byla prováděna na udání třetí osoby, žalobkyně trvá na své námitce, že vzorek, který byl odebrán byl ovlivněn třetí osobou. Odběr vzorku je zatížen procesním pochybením, což žalobkyně od počátku namítá. Postup dle § 3 odst. 1 kontrolního řádu nebyl po právu, kontrolní orgán měl dle § 9 písm. e) kontrolního řádu umožnit kontrolované osobě účastnit se kontrolních úkonů při výkonu kontroly na místě. O postupu při odběru vzorku nebyl řádně proveden a sepsán záznam o pořízení podkladů před vlastním zahájením kontroly podle § 3 odst. 2 kontrolního řádu a nebylo vystaveno potvrzení v případě zajištění originálních podkladů a odběru vzorků podle § 9 písm. d) a § 11 odst. 1 kontrolního řádu. Lze souhlasit s částí vyjádření žalované, že kvalita vzorků je ovlivněna mnoha faktory (samotné složení odpadních vod a jejich množství, nezanedbatelný vliv na samotné vzorkování má rovněž čas odběru vzorků odpadních vod, neboť koncentrace znečištění v odpadních vodách např. v ranních nebo večerních hodinách je zpravidla vyšší než době, kdy jsou jednotliví producenti odpadních vod, tj. fyzické osoby, ve škole, v zaměstnání apod.). Žalobkyně od počátku namítá, že vzorek byl ovlivněn úmyslně třetí osobou, která dala podnět ke kontrole. V jakém kontextu a za jakým účelem byly prováděny další odběry je pak nerozhodné, rozhodná je skutečnost, že žádný jiný vzorek nikdy nepotvrdil ono zjištěné „extrémní“ znečištění, které pak mj. odůvodňuje i výši sankce. Tyto skutečnosti dle názoru žalobkyně dokládají skutečnost, že odebraný vzorek byl úmyslně ovlivněn, když jeho výsledky jsou naprosto izolované, ojedinělé, žádným další vzorkem nepotvrzené a naopak dalšími doloženými vzorky vyvrácené. Tak zásadní rozdíl v naměřených hodnotách znečištění pak nemůže být výsledkem faktorů, které žalovaná uvádí, ale muselo dojít k jednoznačnému jednorázovému a úmyslnému znečištění.

III. Posouzení věci soudem.

13. Soud ověřil, že žaloba byla podána včas, osobou k tomu oprávněnou a splňuje všechny formální náležitosti na ni kladené. Následně přezkoumal žalobou napadené rozhodnutí i řízení, které mu předcházelo, v rozsahu žalobních bodů, jimiž je vázán [§ 75 odst. 1 a 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, (dále jen „s. ř. s.“)], jakož i z pohledu vad, k nimž by byl povinen přihlížet z úřední povinnosti; při tom vycházel ze skutkového a právního stavu v době vydání rozhodnutí.
14. O podané žalobě soud rozhodl v souladu s § 51 odst. 1 s. ř. s. bez jednání, neboť ani jedna ze stran se k výzvě soudu, zda s rozhodnutím bez nařízení jednání souhlasí, nevyjádřila (jejich souhlas s projednáním věci bez jednání byl tedy presumován). Soud taktéž neshledal důvod pro nařízení jednání z důvodu dokazování – zásadní podklady jsou totiž součástí správního spisu, z něhož žalovaný vycházel a jehož postup je předmětem soudního přezkumu.

Shodu s prvopisem potvrzuje X.

Správním spisem se dokazování neprovádí (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 1. 2009, č. j. 9 Afs 8/2008-117, č. 2383/2011 Sb. NSS).

15. Úvodem právního hodnocení soud předesílá, že řízení vedená ve dvou stupních tvoří z hlediska soudního přezkumu jeden celek. Je-li vada rozhodnutí nebo řízení v prvním stupni plně zhojena v odvolacím nebo rozkladovém řízení, není správní řízení jako celek stiženo vadou, která by způsobovala nezákonnost napadeného rozhodnutí (za všechny rozsudek NSS č. j. 8 Afs 20/2013-101, č. 3319/2016 Sb. NSS z 24. 4. 2015). A opačně: odvolací správní orgán nemusí obsáhle opakovat skutková zjištění nebo jejich hodnocení provedená prvostupňovým správním orgánem, *pokud je odvolatel svými námitkami účinně nezpochybnil, nýbrž může jeho argumentaci stručně zopakovat či odkázat na příslušnou část odůvodnění přezkoumávaného rozhodnutí. Zároveň platí, že správní orgány, stejně jako soudy, nemusejí budovat vlastní závěry na podrobné oponentuře (a vyvracení) jednotlivě vznesených námitek, ale postačí postavit proti nim vlastní ucelený argumentační systém, který logicky a v právu rozumně vyloží tak, že podpora správnosti jejich závěrů je sama o sobě dostatečná (bod 68 nálezu Ústavního soudu sp. zn. III. ÚS 989/08 z 12. 2. 2009). Odpověď na základní námitky přitom může v některých případech zahrnovat odpověď na některé námitky dílčí a související (rozsudky NSS č. j. 7 As 79/2012-54 ze 14. 2. 2013, č. j. 7 As 182/2012-58 z 29. 8. 2013 nebo č. j. 1 Afs 88/2013-66 z 19. 2. 2014).*
16. Ze správního spisu vyplývá, že v projednávané věci zjistil správní orgán při kontrole zahájené dne 13.2.2020 jak vyplývá ze „Záznamu o kontrolních úkonech“, č. j. ČIŽP/49/2020/1395 ze dne 14. 2. 2020, nazvané „Záznam o kontrolních úkonech“, že v době kontroly odtékaly dešťovou kanalizací, která je ve vlastnictví žalobkyně, v malém množství ale i nárazově odpadní vody se znaky silného organického znečištění. Voda byla zakalená světle hnědá, vysoké množství nerozpuštěných látek, a vykazovala typický zápach po splašcích. V Záznamu se také uvádí, že tato voda dále teče po povrchu pozemku parc. č. 2475/1 betonovými žlabovkami a následně po povrchu terénu do biologického rybníku na pozemku parc. č. 2516 k. ú. Horní Těrlicko. Z uvedené listiny je zřejmé, že dne 13. 2. 2020 inspekce v rámci úkonu předcházejícímu kontrole ve smyslu § 3 odst. 1 kontrolního řádu odebrala vzorky odpadních vod z výusti dešťové kanalizace a následně s žalobkyní zahájila kontrolu dle § 5 odst. 2 písm. a) kontrolního řádu. Kontrola byla zahájena předložením pověření ke kontrole, které mělo formu služebního průkazu. Služební průkazy inspektorů byly předloženy fyzickým osobám zastupujícím kontrolovanou osobu na místě kontroly. Fyzickými osobami přítomnými na místě kontroly byli místostarostka A. M. a zaměstnanci Obecního úřadu Těrlicko (dále jen „obecní úřad“) Ing. M. S. a Ing. L. M. Uvedené fyzické osoby dle Záznamu nebyly přítomny odběru vzorků odpadních vod z dešťové kanalizace byly však přítomny samotné fyzické kontrole na místě samém, neboť kontrola byla zahájena předložením služebních průkazů inspektorů místostarostce a zaměstnancům obecního úřadu. Vzorky odpadních vod, které byly z dešťové kanalizace odebírány v listopadu 2020, tedy s odstupem cca 9 měsíců, byly odebírány za účelem zjištění množství (koncentrace) znečištění ve vypouštěných odpadních vodách pro vodoprávní řízení, neboť řízení ve věci povolení k vypouštění odpadních vod z dešťové kanalizace do vod povrchových, zahájené na základě žádosti žalobkyně, bylo místně příslušným vodoprávním úřadem přerušeno z důvodu podání neúplné žádosti, která mimo jiné neobsahovala právě údaje o kvalitě vypouštěných odpadních vod. Výše uvedené vyplývá z písemnosti žalobkyně ze dne 19. 10. 2020, která byla na inspekci doručena následujícího dne a je evidována pod č. j. ČIŽP/49/2020/8901. Písemností inspekce čj. ČIŽP/49/2021/4025 ze dne 27. 5. 2021 byla žalobkyni dána možnost vyjádřit se k podkladům rozhodnutí dle § 36 odst. 3 Shodu s prvopisem potvrzuje X.

správního řádu ve lhůtě 15 dní, písemností ze dne 9. 6. 2021 se žalobkyně vyjádřila k podkladům rozhodnutí a současně podala návrh na doplnění dokazování. Následně inspekce vydala napadené rozhodnutí, proti němuž bylo podáno odvolání.

17. V žalobou napadeném rozhodnutí žalovaný přezkoumal rozhodnutí inspekce a vypořádal jednotlivé odvolací námitky. K námitce žalobkyně, že dne 13. 2. 2020, tj. v den odběru vzorku odpadních vod z dešťové kanalizace, nebyla na místě kontroly přítomná žádná fyzická osoba zastupující žalobkyni, žalovaný uvedl, že jak vyplývá z písemnosti inspekce ze dne 14. 2. 2020 nazvané: „Záznam o kontrolních úkonech“, která je součástí spisu, kontrole dne 13. 2. 2020 byla přítomna místostarostka A. M., Ing. M. S. a Ing. L. M. *V rámci fyzické kontroly byly fyzické osoby přítomné na místě kontroly seznámeny s výsledky fyzické prohlídky, bylo shlednuto pořízené video a fotografie, byla podána informace o odběru vzorku vod odtékajících z dešťové kanalizace. " K možnosti ovlivnění odběru třetí osobou, které dle mínění žalobkyně měla podat podnět ke kontrole žalovaný uvedl, že z obsahu spisu přímo nevyplývá, zda kontrola byla zahájena na základě tzv. podnětu nebo se jednalo o plánovanou kontrolu inspekce, přesto žalovaný považoval za značně nepravděpodobné, že by inspekce v případě odběru vzorku odpadních vod z dešťové kanalizace jednala na "objednávku" třetí osoby a vzorky vod z dešťové kanalizace odebírala právě v konkrétní den a v konkrétním čase dle požadavku třetí osoby. Žalovaný uvedl, že považuje kontrolující – inspektory za profesionály s náležitou praxí, a žalobkyně pro svá tvrzení o ovlivnění jakosti vypouštěných vod z kanalizace dne 13. 2. 2020 nepředložila žádné důkazy a jedná se tak o pouhá spekulativní tvrzení. Pokud žalobkyně argumentovala, že vypouštěné vody dle výsledků rozborů v listopadu 2020 mají nižší hodnoty ukazatel znečištění než vody vypouštěné v únoru 2020, žalovaný uvedl, že se stále jedná o vody obsahující organické látky, tj. vody se změněnou jakostí, které jsou ve smyslu § 38 odst. 1 vodního zákona vodami odpadními. Dešťová kanalizace slouží k odvádění srážkových vod, nikoliv k odvádění odpadních vod. Z analýz vzorku vod vypouštěných z dešťové kanalizace dne 12. 11. a 30. 11. 2020, které nechala provést žalobkyně, pouze vyplývá, že závadný stav, kdy jsou z dešťové kanalizace vypouštěny odpadní vody, nadále pokračoval*

v listopadu 2020, za což však žalobkyně nebyla trestána. K námitce žalobkyně, že není odpovědná za přestupek neboť prokázala, že vynaložila veškeré úsilí, které bylo možno po ní požadovat, aby přestupku zabránila, a to zejména tím, že započala s přípravou a realizací rekonstrukce nedostatečné kanalizace, žalovaný uvedl, že rozhodnutí Magistrátu města Havířova čj. MMH/116072/2020 ze dne 7. 9. 2020, kterým byl schválen stavební záměr na stavbu: "Těrlicko, ul. Hornická - rekonstrukce DN 300", nelze považovat ani za vynaložené úsilí odvolatele ve smyslu § 21 odst. 1 ZOP ani za opatření žalobkyně ve smyslu § 125l odst. 1 vodního zákona. Rekonstrukci splaškové kanalizace lze považovat za opatření zamezující dalšímu ohrožování nebo znečišťování povrchových vod, neboť v rámci rekonstrukce splaškové kanalizace dojde k připojení kanalizačních přípojek, které jsou v současnosti napojeny na dešťovou kanalizaci, jímž do budoucna jistě dojde k odstranění závadného stavu, ovšem žadatelem a stavebníkem dotčené stavby není žalobkyně, jak sama prezentuje, ale právnická osoba SmVaK, tj. vlastník splaškové kanalizace. Skutečnost, že žalobkyně prováděla rekonstrukci dešťové kanalizace nebyla doložena a kdyby žalobkyně prováděla údržbu kanalizace, jak ji to ukládá stavební zákon, o napojení rodinných domů na splaškovou kanalizaci by věděla mnohem dříve, než došlo k samotné přípravě rekonstrukce splaškové kanalizace. Rozhodnutí, kterým bylo povoleno vypouštění odpadních vod z dešťové kanalizace nelze rovněž považovat za opatření ve smyslu § 125l odst. 1 vodního

Shodu s prvopisem potvrzuje X.

zákona, neboť takové povolení de facto pouze legalizuje nevyhovující stav a samo o sobě nevede k nápravě závadného stavu. Žalovaný se v závěru vypořádal i s námitkami žalobkyně vznesené do výše pokuty.

18. Žalobkyně v rámci **prvního žalobního bodu** namítala, že nebyla přizvána k odběru vzorků odpadních vod z dešťové kanalizace ale pouze až k následné kontrole, což vyplývá z protokolu o kontrolních úkonech ze dne 13.2.2020, v němž spatřuje nezákonný postup inspekce. V rámci tohoto žalobního bodu žalobkyně vyjádřila pochybnosti možnosti ovlivnění kvality vypouštěných odpadních vod z dešťové kanalizace třetí osobou, když jí doložené vzorky vypouštěných odpadních vod nedosahovaly tak vysokých hodnot, jaké byly naměřené inspekcí.
19. Práva a povinnosti kontrolujícího vztahující se k odběru vzorku obecně zakotvené v § 11 kontrolního řádu navazují na oprávnění kontrolujícího podle § 8 písm. b) provádět kontrolní nákupy, odebírat vzorky, provádět potřebná měření, sledování, prohlídky a zkoušky. Všechna tato oprávnění jsou nezbytná k naplnění účelu kontroly, tedy zjištění stavu věci a jeho porovnání se stavem žádoucím, právem předepsaným. Vzorky jsou tedy odebírány za účelem následného zkoumání (metodami odpovídajícími povaze vzorku) a zjištění, zda vzorek či materiál, z něhož byl vzorek odebrán, splňuje předepsané limity složení, jakost, označení apod. Pravidla obsažená v § 11 sledují především ochranu práv osoby, které je vzorek odebírán. (Kontrolní řád se v tomto ani jiném ustanovení nezabývá např. tím, jak má být vzorek odebrán, aby měl, resp. jeho analýza, vypovídací hodnotu, či např. tím, jak má být zlikvidován; toto řeší zvláštní předpisy a technické normy.) Kontrolní řád k ochraně práv osoby, již je vzorek odebírán, v prvé řadě stanoví, že kontrolující může odebírat pouze nezbytně nutné množství vzorku. To odpovídá obecné zásadě minimalizace zásahů při kontrole, povinnosti šetřit práva a oprávněné zájmy kontrolované osoby, povinné osoby a třetí osoby [§ 9 písm. b) kontrolního řádu]. Dále se stanoví povinnost vydat dotčené osobě potvrzení o odběru vzorku. Potvrzení proto musí mít písemnou formu a musí obsahovat dostatečné identifikační údaje (označení kontrolního orgánu a kontrolujícího, který vzorek odebral, označení kontroly, pro jejíž účely je vzorek odebírán, popis vzorku, čas odběru, podpis kontrolujícího jako prevence případných sporů). Z ust. § 11 ani z žádného dalšího ustanovení kontrolního řádu však nevyplývá, povinnost kontrolujícího přizvat kontrolovaného k samotnému úkonu odběru vzorku.
20. Ze záznamu o kontrolních úkonech ze dne 14.2.2020 vyplývá, že i když samotného odběru vzorků se zástupci žalobkyně neúčastnili, uvádí se v něm „V rámci kontroly byly fyzické osoby přítomné na místě kontroly seznámeny s výsledky fyzické prohlídky, bylo shlednuto pořízené video a fotografie, byla podána informace o odběru vzorku vod odtékajících z dešťové kanalizace“. Zástupci žalobce byli v rámci kontroly seznámeni s Protokolem o odběru vzorků, v němž se uvádějí jména zaměstnanců ČIŽP OI Ostrava, kteří odběr provedli.
21. Soud nepovažuje žalobní námitku za důvodnou. Inspekce není povinna umožňovat přítomnost zástupců žalobce u odběru vzorků, a povinnosti § 11 kontrolního řádu ze strany kontrolujícího byly bezesbýtku splněny. Potvrzení o odběru vzorku mělo písemnou formu, obsahovalo dostatečné identifikační údaje, označení kontrolního orgánu a kontrolujícího, který vzorek odebral, označení kontroly, pro jejíž účely je vzorek odebírán, popis vzorku, čas odběru, podpis kontrolujícího. Zástupcům žalobkyně bylo předložena fotodokumentace a video o průběhu odběru.

Shodu s prvopisem potvrzuje X.

22. Z rozhodnutí žalovaného vyplývá, že se se shodně formulovanou odvolací námitkou vypořádal, a uvedl, že žalobkyně spekulace o ovlivnění samotného odběru vzorků nespecifikovanou třetí osobou nijak nedoložila. Ze samotné skutečnosti, že vzorky odebrané žalobkyní vykazovali jiné hodnoty, než vzorky odebrané inspekcí ovlivnění jinou osobou nevyplývá, jiné hodnoty u vzorků odebraných žalobkyní mohly být způsobeny faktory, které dostatečně popsal v odůvodnění svého rozhodnutí žalovaný, např. srážky, čas odběru, apod.
23. Pokud se jedná o námitku porušení ust. 9 § 9 písm. e) kontrolního řádu konkretizovanou až v replice. Podle § 9 písm. e) kontrolního řádu je kontrolující orgán povinen v souvislosti s výkonem kontroly *umožnit kontrolované osobě účastnit se kontrolních úkonů při výkonu kontroly na místě, nebrání-li to splnění účelu nebo provedení kontroly, ...*. Povinnosti zakotvené v § 9 písm. e) kontrolního řádu inspekce dostala, neboť jako vyplývá ze Záznamu o kontrolních úkonech ze dne 14.2.2020, kontroly prováděné dne 13.2.2020 od 9.20 do 11.20 hod. se účastnili zástupci žalobkyně. Kontrolní úkon spočíval v provedení fyzické kontroly na místě odběru. Odběr vzorků byl proveden v 9:45 na místě výpustě dešťové kanalizace. O průběhu odběru byla pořízena fotodokumentace a videozáznam, který je součástí Záznamu o kontrolních úkonech. Záznam o kontrolních úkonech i Protokol o Kontrole ze dne 20.5.2020 byly žalobkyni doručeny, a ta nijak nenamítala, že by se kontroly samotné konané dne 13.2.2020 její zástupci neúčastnili anebo, že by záznam o jejich účasti na kontrole dne 13.2.2020 byl nepravdivý.
24. Z kontrolního řádu výslovně nevyplývá, že kontrolovaná osoba musí být vždy fyzicky přítomna provádění kontroly. Skutečná kontrola má totiž význam a smysl pouze tehdy, pokud se minimalizuje riziko manipulace s objektem kontroly. Trvání na osobní účasti kontrolované osoby ve všech případech by proto mohlo vést k tomu, že by prováděná kontrola nesplnila svoji zamýšlenou funkci. Provádění kontroly u podnikatele nepředstavuje zásah do jeho osobnostních práv (čl. 10 Listiny základních práv a svobod), nýbrž je projevem dozoru nad dodržováním podmínek a omezení pro výkon určitých činností podle čl. 26 odst. 2 Listiny. Vztah mezi kontrolovanými osobami a osobami provádějícími kontrolu zákon vymezuje dominantním rysem povinné součinnosti kontrolovaných osob (§ 14). Povinnosti kontrolních pracovníků upravuje ustanovení § 12 tohoto zákona a patří mezi ně zejména povinnost oznámit kontrolované osobě zahájení kontroly a předložit pověření k provedení kontroly, šetřit práva a právem chráněné zájmy kontrolovaných osob, předat neprodleně převzaté doklady kontrolované osobě, pominou-li důvody jejich převzetí, zajistit řádnou ochranu odebraných originálních dokladů proti jejich ztrátě, zničení, poškození nebo zneužití, pořizovat o výsledcích kontroly protokol, zachovávat mlčenlivost o všech skutečnostech, o kterých se dozvěděli při výkonu kontroly, a nezneužít znalosti těchto skutečností.
25. Z obsahu správního spisu je přitom patrné, že průběh kontroly odpovídal zákonem stanoveným regulím a že zástupci žalobkyně se kontrolního úkonu účastnili. Ze spisu je rovněž zřejmé, že žalobkyně byla řádně seznámena s obsahem kontrolních zjištění a proti průběhu kontroly vznášela námitky, o nichž bylo v souladu se zákonem rozhodnuto. Lze proto uzavřít, že provedená kontrola se konala na místě samém za účasti zástupců žalobkyně, a skutečnost, že samotný odběr vzorků byl proveden pracovníky české inspekce životního prostředí je v souladu se zněním § 11, který účast kontrolované osoby u samotného odběru vzorků nevyžaduje. Žalobkyně v průběhu kontroly aktivně vystupovala, a nijak netvrdila

Shodu s prvopisem potvrzuje X.

žádná pochybení ohledně samotného odběru vzorků ani netvrdila, že by se kontroly na místě samém neúčastnila.

26. Ostatně účast na všech kontrolních úkonech se nevyžaduje, jak je setrvale judikováno správními soudy např. *Nejvyšší správní soud nemohl ostatně přehlédnout ani fakt, že skutečná kontrola má význam a smysl pouze tehdy, pokud se minimalizuje riziko manipulace s objektem kontroly. Trvání na osobní účasti kontrolované osoby ve všech případech by z tohoto hlediska v některých případech mohlo vést k tomu, že by prováděná kontrola nemohla splnit svoji funkci.* (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 4. srpna 2005, č. j. 2 As 43/2004-51). *Prostá neúčast stěžovatelky při odběru vzorků nemohla mít v daném případě vliv na jejich charakter a na výsledek testování, na vypovídací hodnotu o skutečnostech, které bylo podstatné zjistit.*“ (Rozsudek Nejvyššího správního soudu č.j. 6 As 149/2013-41 ze dne 25. 3. 2015, Sb. NSS č. 3248/2015).
27. V rámci **druhého žalobního bodu** žalobkyně namítala, že žalovaný zohlednil minimálně skutečnost, kdy se žalobkyně dozvěděla o tom, že na dešťovou kanalizaci jsou napojeny rodinné domy a že nesprávné napojení začala řešit v době předcházející zahájení předmětného správního řízení, a to i tím, že se společně se společností Severomoravské vodovody a kanalizace a.s. (dále jen „SmVaK“) vlastníkem splaškové kanalizace podílela na přípravě stavebního záměru (schváleného dne 7.9.2020) rekonstrukce splaškové kanalizace, proto se domnívá, že splnila podmínku § 21 odst. 1 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky. Žalobkyně tvrdí, že nemůže být považována za odpovědnou za přestupek, neboť za zjištěný závadný stav odpovídá právě vlastník splaškové kanalizace, který byl povinen zjistit, zdali jsou na ni rodinné domy řádně napojeny. Všichni vlastníci rodinných domů mají smlouvy se společností SmVaK, žalobkyně tak neměla důvod řádné napojení prověřovat. Žalobkyně neměla žádnou možnost chybné napojení zjistit. Není pak zřejmé, z čeho žalovaný dovozuje, že vlastníkům domů bylo „určeno“, na kterou kanalizaci se mají napojit, vlastníkům bylo určeno napojit se řádně na splaškovou kanalizaci a za skutečnost, že někteří tak neučinili, nemůže odpovídat žalobkyně. Žalobkyně dále uvedla, že splašková kanalizace v době podání žaloby byla rekonstruována a žádný závadný stav nehrozí. Dále uvedla, že společenská nebezpečnost jejího jednání je minimální s ohledem na skutečnost, že vypouštění odpadních vod jí bylo dočasně povoleno.
28. Žalobkyně byla napadeným rozhodnutím shledána vinnou ze spáchání přestupku podle § 125a odst. 1 písm. b) vodního zákona.
29. Přestupku podle § 125a odst. 1 písm. b) vodního zákona se dopustí fyzická, právnická nebo podnikající fyzická osoba tím, že *nakládá s povrchovými nebo podzemními vodami podle § 8 odst. 1 bez povolení k nakládání s vodami,*
30. Podle § 125a odst. 3 *Za přestupek podle odstavce 1 písm. b) spáchaný vypouštěním odpadních vod do vod povrchových nebo podzemních bez povolení k nakládání s vodami lze uložit pokutu do 5 000 000 Kč.*
31. Podle ustanovení § 8 odst. 1 písm. c) téhož zákona je povolení k nakládání s povrchovými nebo podzemními vodami třeba k vypouštění odpadních vod do vod povrchových nebo podzemních.
32. Z citovaných ustanovení vyplývá, že k naplnění skutkové podstaty zde uvedeného správního deliktu postačí, pokud správní orgán zjistí, že fyzická, právnická nebo podnikající fyzická

Shodu s prvopisem potvrzuje X.

osoba vypouští odpadní vody do vod povrchových nebo podzemních bez předchozího vydaného povolení k této činnosti.

33. Co se týče námitky související s otázkou zavinění, odpovědnost za správný delikt dle ustanovení § 125a odst. 1 písm. b) vodního zákona je koncipována jako objektivní, tedy odpovědnost za následek. Zavinění (implikující odpovědnost subjektivní) se tedy v takovém případě nezkoumá, neboť je pro naplnění skutkové podstaty předmětného deliktu irelevantní. Svou roli může hrát pouze z pohledu úvah o výši ukládané sankce (srov. § 125l odst. 2 vodního zákona).
34. Na základě uvedených východisek je nutno odmítnout jako nerelevantní tvrzení žalobkyně, že přestupek nezavinila, neboť o vypouštění odpadních vod do dešťové kanalizace nevěděla, dozvěděla o nesprávném napojení těsně před zahájením kontroly a neměla se o nesprávném napojení ani jak dozvědět.
35. Soud souhlasí s žalovaným, že nelze ani započíst jako důvod pro zbavení odpovědnosti fakt, že po určitou dobu před zahájením kontroly žalobkyně disponovala povolení k vypouštění odpadních vod z dešťové kanalizace do vod povrchových. Povolení k vypouštění odpadních vod z dešťové kanalizace nevede k ukončení vypouštění nečištěných odpadních vod, pouze jej pro žalobkyni „legalizuje“, tedy nejedná se o opatření zamezující dalšímu znečištění povrchových vod. Vynaložené náklady na povolení nelze také započíst, neboť vodním zákonem požadovaná opatření na zamezení dalšího ohrožování nebo znečišťování povrchových vod žalobkyní učiněna nebyla.
36. Žalobkyně poukazovala na skutečnost, že k dalšímu porušování zájmů chráněných vodním zákonem již dojít nemůže, když splašková kanalizace byla rekonstruována a žádný závadný stav tak již nehrozí. V řízení tato tvrzení nebyla žalobkyní ničím doložena (např. kolaudačním souhlasem) a jak případně žalovaný uvedl, nebyla to žalobkyně, která by prováděla rekonstrukci splaškové kanalizace, ale jednalo o opatření, které učinil vlastník splaškové kanalizace SmVaK.
37. V řízení bylo prokázáno, že není pravdivé ani tvrzení žalobkyně, že vypouštění splaškových vod do dešťové kanalizace je důsledkem vadné a zastaralé splaškové kanalizace, neboť v písemnosti zn. 8441/632219/20/Sa/Sj ze dne 19. 6. 2020 vlastníka splaškové kanalizace v ulici Hornické SmVaK, která byla na inspekci zaevidovaná pod č. j. ČIŽP/49/2020/5059 dne 23. 6. 2020, je uvedeno: „*Při prohlídkách jednotlivých úseků splaškové i dešťové kanalizace nebyla zjištěna žádná místa úniku splaškových vod do dešťové kanalizace, naopak přes netěsnosti na potrubí splaškové kanalizace do ní pronikají průsakové a dešťové vody (převážná část splaškové kanalizace se nachází cca 1,5 m pod úrovní dešťové kanalizace).*“ Z uvedeného je zřejmé, že žalobkyní popisované vypouštění odpadních vod ze splaškové kanalizace do dešťové kanalizace není vzhledem k vzájemnému umístění obou kanalizací možné.
38. Soud si ověřil, že není pravdivé rovněž tvrzení žalobkyně ohledně nemožnosti prověřit, zda jsou do dešťové kanalizace odváděny odpadní vody z jednotlivých nemovitostí v ul. Hornická. Z písemnosti zn. 8441/632219/20/Sa/Sj ze dne 19. 6. 2020 vlastníka splaškové kanalizace v ulici Hornické SmVaK, která byla na inspekci zaevidovaná pod č. j. ČIŽP/49/2020/5059 dne 23. 6. 2020, vyplývá, že chybné napojení 3 nemovitostí do dešťové kanalizace bylo zjištěno při monitoringu kanalizační kamerou, tzn. že pro ověření napojení jednotlivých nemovitostí není zapotřebí vykopávat stávající kanalizaci, jak tvrdila žalobkyně. Místně příslušný stavební úřad ověřil chybná napojení jednotlivých nemovitostí na dešťovou kanalizaci v rámci kontrolních prohlídek, tedy běžnou úřední (kontrolní)

Shodu s prvopisem potvrzuje X.

činností správního orgánu. Z písemností stavebního úřadu Těrlicko (dále jen „stavební úřad“) č. j. 2231/2020/OTER/UpV-4 ze dne 5. 8. 2020, č. j. 2221/2020/OTER/UpV-3 ze dne 5. 8. 2020, č. j. 2230/2020/OTER/UpV-4 ze dne 12. 8. 2020 a č. j. 2235/2020/OTER/UpV-4 ze dne 12. 8. 2020, nevyplývá, že by stavební úřad k závěru o chybném napojení jednotlivých nemovitostí dospěl na základě provedení výkopových prací.

39. K žalobní námitce vytykající, že žalovaný nedokazoval dobrou víru majitelů nemovitostí si soud ze správního spisu (č. j. ČIŽP/49/2020/8108) potvrdil, že závěr, že jednotliví majitelé kanalizačních přípojek, kteří vypouštěli odpadní vody do dešťové kanalizace, jednali v dobré víře, žalovaný učinil na základě výše uvedených kontrolních prohlídek místního stavebního úřadu, kde je mimo jiné uvedeno: *„Stavební úřad neshledal pochybení ze strany vlastníků rodinného domu (řadových domů), jelikož jim bylo zhotovitelem sděleno, na který kanalizační řád dle schválené projektové dokumentace se mají napojit a na ten se napojili.“*
40. Nutno přisvědčit argumentu žalovaného, že žalobkyně mohla předejít přestupku, kdyby si řádně plnila povinnosti vyplývající z ust. § 154 odst. 1 písm. a) zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, z kterého vyplývá, povinnost udržovat řádném stavu dešťovou kanalizaci v jejím vlastnictví, při této údržbě by s největší pravděpodobností odhalila nesprávné napojení jednotlivých nemovitostí na dešťovou kanalizaci.
41. V rámci třetího žalobního bodu žalobkyně brojí proti výměře uložené pokuty a považuje ji za nepřiměřenou a vzhledem k tomu, že se jedná o rozšířený problém v celé ČR by dle mínění žalobkyně postačovalo uložení pokuty pouze v symbolické výši.
42. Ve vztahu k výši pokuty soud předesílá, že stanovení výše pokuty je věcí správního uvážení žalovaného, které podléhá přezkumu ze strany správních soudů pouze v tom směru, zda žalovaný správní orgán uvážení nezneužil či zda je nepřekročil (viz usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 3. 2005 č. j. 6 A 25/2002–42, č. 906/2006 Sb. NSS). Úkolem soudu tak není nahradit správní orgán v jeho odborné kompetenci ani nahradit správní uvážení uvážením soudním, ale naopak posoudit, zda se správní orgán v napadeném rozhodnutí dostatečně vypořádal se zjištěným skutkovým stavem, resp. zda řádně a úplně zjistil skutkový stav řádným procesním postupem, a zda tam, kde se jeho rozhodnutí opíralo o správní uvážení, nedošlo k vybočení z mezí a hledisek stanovených zákonem. Pokud jsou tyto předpoklady splněny, nemůže soud z těchto skutečností vyvozovat jiné nebo přímo opačné závěry. Tento závěr samozřejmě neznamená, že správní orgán rozhoduje v absolutní libovůli. Při správním uvážení je správní orgán omezen principy platícími v moderním právním státě, a to zejména principem legitimního očekávání. Soudní přezkum správního uvážení je rozsahově omezen podle § 78 odst. 1 s. ř. s., který stanoví, že soud pro nezákonnost zruší napadené rozhodnutí správního orgánu tehdy, zjistí-li, že správní orgán překročil zákonem stanovené meze správního uvážení nebo toto uvážení zneužil (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 7. 2009 č. j. 8 Afs 85/2007–54). Soud tedy při přezkouvání správního rozhodnutí, jímž byla uložena pokuta, nehodnotí spravedlivost pokuty, nýbrž v souladu s pravidly přezkumu správního uvážení zkoumá, zda byly splněny podmínky pro její uložení, zda správní orgán srozumitelně odůvodnil její výši zvolenou ze zákonného rozmezí a zda celkově dbal mezí správního uvážení stanovených mu zákonem (viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 12. 2005 č. j. 4 As 47/2004–87).

Shodu s prvopisem potvrzuje X.

43. Z konstantní rozhodovací praxe Nejvyššího správního soudu v tomto směru vyplývá, že ukládání trestu je založeno na dvou základních principech – principu zákonnosti trestu a individualizace trestu. Uložení pokuty v mezích zákonných podmínek je součástí posouzení zákonnosti přezkoumávaného správního rozhodnutí (§ 78 odst. 1 s. ř. s.). Z judikatury Nejvyššího správního soudu vyplývá, že při posuzování zákonnosti uložené sankce správní soud k žalobní námitce přezkoumá, zda správní orgán při stanovení výše sankce zohlednil všechna zákonem stanovená kritéria, zda jeho úvahy o výši pokuty jsou racionální, ucelené, koherentní a v souladu se zásadami logiky, zda správní orgán nevybočil z mezí správního uvážení nebo jej nezneužil [srov. usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 4. 2010 č. j. 1 As 9/2008–133, nebo nálezy Ústavního soudu ze dne 13. 8. 2002 sp. zn. Pl. ÚS 3/02, č. 105/2002 Sb. ÚS, č. 405/2002 Sb., nebo ze dne 9. 3. 2004 sp. zn. Pl. ÚS 38/02, č. 36/2004 Sb. ÚS, č. 299/2004 Sb.].
44. V předmětné věci žalobkyni byla uložena pokuta za přestupek pod výrokem 1. ve výši 40 000 Kč, tedy pokuta ve výši 0,8 % zákonem stanovené horní hranice sankce trestní sazby (5 000 000 Kč). Soud při posuzování přiměřenosti uložené pokuty vyšel ze shora popsanych judikатурních východisek a podrobněji se zabýval výší uložené pokuty, tedy zejména s ohledem na povahu a závažnost přestupků. Lze konstatovat, že okolnostmi pro stanovení druhu a výše sankce zabývali žalovaný i správní orgán I. stupně ve svých rozhodnutích.
45. V rozhodnutí inspekce se k závažnosti uvádí, že likvidace splaškových vod se považuje za významnou povinnost při ochraně životního prostředí. Vypouštění odpadních vod do povrchových nadto v místě, kde je vedena splašková kanalizace, vykazuje zvýšenou míru společenské nebezpečnosti, protože každý vlastník dešťové kanalizace musí zajistit, aby se do ní nedostávaly látky, které nejsou srážkovými vodami. Inspekce se věnovala výměře pokuty podrobně na str. 7 až 8 svého rozhodnutí a postupně zhodnotila všechna relevantní kritéria stanovená v § 125l odst. 3 vodního zákona. Odůvodnění sestává z obecných pasáží, jež přdestírají kontext jednání žalobkyně, ale také z hodnocení konkrétních okolností případu. V rámci posouzení povahy a závažnosti přestupku inspekce zohlednila význam ohroženého zájmu, jímž je ochrana životního prostředí. Zdůraznila závažné následky jednání žalobkyně v podobě zjištěných enormně zvýšených hodnot organického znečištění organickými látkami. O závažnosti dle inspekce svědčí i skutečnost, že k vypouštění odpadních vod do dešťové kanalizace docházelo, tam kde je vedena splašková kanalizace spolu s přečerpávací stanicí.
46. Podle § 125l odst. 3 vodního zákona při stanovení pokuty správní orgán přihlédne k míře překročení podmínek povolení (vzhledem k tomu, že povolením žalobkyně nedisponovala míru překročení nelze hodnotit), míře ovlivnění jakosti povrchových a podzemních vod (inspekce přihlédla k biologické odbouratelnosti vypouštěných splaškových vod), k stupni ochrany dotčeného území (na předmětném území není vyhlášen žádný stupeň ochrany, ale ve vzdálenosti 60 m se nachází biologický rybník patřící k vodní nádrži Těrlicko) a k příčině nedovoleného vypouštění odpadních vod (inspekce přihlédla k právě provedené rekonstrukci v rámci níž došlo k správnému připojení domů na splaškovou kanalizaci).
47. Další okolností, k níž musejí správní orgány přihlédnout u právnické nebo podnikající fyzické osoby k povaze její činnosti, ze zákona, je povaha její činnosti [§ 37 písm. g) zákon č. 250/2016 Sb.]. Inspekce přihlédla k velikosti obce i k jejímu rozpočtu schválenému jak v roce 2020 i v roce 2021, i k faktu, že náklady na odstranění závadného stavu, tj. náklady na rekonstrukci splaškové kanalizace neponese žalobkyně ale její majitel splaškové kanalizace SmVaK.

Shodu s prvopisem potvrzuje X.

48. Soud má za to, že správní orgány při ukládání trestu zohlednily všechny relevantní skutkové okolnosti a výši pokuty dostatečně individualizovaly. Uloženou pokutu soud nepovažuje za nepřiměřenou, a to zejména vzhledem k trvajícímu znečišťování, neboť do doby vydání žalobou napadeného rozhodnutí žalobkyně nedoložila kolaudaci stavby rekonstrukce splaškové kanalizace. Výše pokuty odpovídá rozsahu činnosti, velikosti a rozpočtu obce, jak se jej povedlo správním orgánům zjistit.
49. Správní úvaze inspekce ani žalovanému při stanovení výše pokuty nelze nic vytknout s jejich hodnocením se soud ztotožňuje a neshledal důvody zasahovat do pravomoci žalovaného. Jedinou námitku žalobkyně ohledně výše pokuty, že měla být zohledněna skutečnost, že se jedná se o problém „napříč Českou republikou“ soud neshledal důvodnou k moderaci pokuty. I pokud by tvrzení žalobkyně bylo pravdivé, což žalobkyně nedoložila, důslednou kontrolou ze strany správních orgánů bude takový stav postupně odstraňován, k čemuž by ale nepřispíval „symbolický“ postih, kterého se žalobkyně dožaduje.
50. Pokud jde zánik odpovědnosti, které soud zkoumá z moci úřední, žalobkyně započala s protiprávním jednáním nejpozději 13.2.2020 (Záznam o kontrolním úkonu). Promlčecí doba činí v jejím případě tři roky (§ 30 písm. b) zákon č. 250/2016 Sb. o odpovědnosti za přestupky, dle stavu do 31.1.2022) a odpovědnost za přestupek zaniká nejpozději uplynutím pěti let od jeho spáchání (§ 32 odst. 3). K zániku odpovědnosti za přestupek samozřejmě nedošlo, jelikož promlčecí doba u trvajícího přestupku počíná běžet až dnem následujícím po dni, kdy došlo k odstranění protiprávního stavu [§ 31 odst. 2 písm. c) zákon č. 250/2016 Sb.].

IV. Závěr a náklady řízení.

51. Správní orgány řádným způsobem posoudily povahu a důsledky žalobcovy protiprávní činnosti a prokázaly naplnění všech zákonných znaků skutkové podstaty přestupku. Zároveň soud shledal, že se vypořádaly se všemi zásadními odvolacími námitkami, resp. žalobkyně v žalobě neoznačila žádnou, která by nebyla rozhodnutími obou správních orgánů v jejich souhrnu dostatečně vyvrácena. Soud neshledal porušení žalobkyní namítaných procesních předpisů při odběru vzorků, odpovědnost žalobkyně za protiprávní jednání byla dostatečně skutkově prokázána, a žalobkyně neprokázala naplnění podmínek pro vyloučení odpovědnosti dle § 21 kontrolního řádu ve spojení s § 125l odst. 1 vodního zákona. Při stanovení výše pokuty zohlednily správní orgány všechna relevantní kritéria a napadené rozhodnutí je také v tomto ohledu přezkoumatelné. Rozsah posouzení žalobkyniných majetkových poměrů předurčil ona sama mírou své aktivity v přestupkovém řízení. Výši pokuty soud nepovažuje za nepřiměřenou, a proto nepřistoupil k její moderaci. Jelikož soud nepřisvědčil žádnému z žalobních bodů, zamítl žalobu podle § 78 odst. 7 s. ř. s. jako nedůvodnou.
52. O náhradě nákladů řízení rozhodl soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobkyně neměla ve věci úspěch, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení, a žalovanému nevznikly žádné náklady nad rámec jeho obvyklé úřední činnosti, proto mu soud jejich náhradu nepřiznal.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu, sídlem Moravské náměstí 6, Brno, a to v tolika vyhotoveních (podává-li se v listinné podobě), aby jedno

Shodu s prvopisem potvrzuje X.

zůstalo soudu a každý účastník dostal jeden stejnopis. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů je stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 15. února 2024

JUDr. Ing. Viera Horčicová v.r.
předsedkyně senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje X.